

הרבנית ימימה מזרחי

דבר ליהי וישלח

תורה נשית ♥ מבראשית

גיליון מס' 182

שלח לך ✧ כ"ג בסיון ה'תשע"ח (6/2018)

רודפת העפיפונים

הרב יונתן זקס מתייחס למונח מתחום הפסיכולוגיה המודרנית, שנקרא "הפחד מפני ההצלחה": כולנו מכירים את הפחד מפני כישלון, הוא אומר. הוא מרתיע וגורם לנו להישאר באזור הנוחות. אבל הפחד מפני הצלחה הוא תופעה ממשית לא פחות. אנחנו רוצים להצליח, אבל פחדים, שלא במודע, מפני מה שההצלחה תביא בכנפיה – קבלת אחריות חדשה, ציפיות גבוהות מדי מאיתנו.² ואז, מילה אחת של רפיון ופתאום את אומרת: "אולי עדיף שלא. זו התחייבות כבדה מדי, אני לא אעמוד בזה".

"אָרְךָ אֹכֶלֶת יוֹשְׁבֵיָהּ", אומרים לי בחוץ לארץ. "בישראל הפרנסה קשה".

נכון.

"והחינוך. בחו"ל הילדים מחונכים. בישראל הם פרועים".

נכון.

"והביטחון..."

נכון. זו האמת. ה"שפת אמת" כותב: "אֲשֶׁרִי אָדָם מִפְּחָד תִּמְיָד". "אדם מפחד תמיד" – ראשי תיבות: אמ"ת.³ אמת, הארץ הזו מפחידה.

אז תגידי "אני פוחדת" – "פוחדת להתחתן" / "פוחדת ללדת עוד ילד". אבל למאוס? וימאסו בְּאָרְץ חֲמֹדָה?⁴ השתגעת? מי שלא מתגעגע, לא יגיע!

ורק נשי המדבר, כותב המדרש המרגש, לא נשברות. הן יושבות ליד התינוקות שלהן, ראשית עריסותיהן,⁵ ומספרות להם רק את האמת: "תקשיבו, תינוקות. ארץ ישראל היא מפחידה. שדות חרוכים. קילומטרים של שדות שרופים". תלמידותיי מהדרום מספרות לי: "ימימה, נוסעים ורואים שחור-שחור-שחור. חיטה שרופה".

אנחנו בפרשת "שלח לך" ואני, בעזרת השם, מקווה להיות שליחה. ממש בשעות הקרובות אני טסה לברזיל, לקהילות שכבר מתחילות להתבולל ומה אומר לנשים שם? בעיקר את אותן מילים מפורסמות מפרשתנו: **טוֹבָה תְּאָרְךָ מְאֹד מְאֹד. טוֹבָה תְּאָרְךָ מְאֹד מְאֹד.**

נו, ואם אני אגיד, אז מה? אני אארוז אותן ואביא אותן לכאן, לארץ ישראל? ברור שלא. אבל, הן יבכו מגעגע. אני לא חוזרת הביתה לפני שאני רואה אותן בוכות מגעגע – ולמה? מפני שמי שמתגעגע, בסוף יגיע. אני רואה את זה אצל תלמידותיי. מי שמתגעגעת לחופה תגיע לחופה. מי שמתגעגעת לילד, הוא ייוולד. או יחזור אליה.

"ימימה, למה צריך לגרום לבן אדם להתגעגע? געגוע הוא לא דבר טבעי?"

הוא כן. אבל הגעגעוע הוא גם המוסד השברירי ביותר. מילה אחת מספיקה לרסק געגוע לרסיסים. את מתה להתחתן / מתה להתחיל את העבודה הזאת ומילה אחת ואת אומרת: "אני כבר לא רוצה שום דבר. אני חוזרת למצרים".

למה? זה הדבר שהכי רצית בעולם!

"אני לא אעמוד בזה. תִּזְק הוא מִמְּנֹי".

המרגלים. מוציאים את דיבת הארץ רעה במילה אחת, אומר הרמב"ן; "אֶפְסֹ". הם מראים לבני ישראל את הפירות הגדולים, מדברים על הערים הבצורות, הכל אמת, ואז... הם אומרים: "אֶפְסֹ", אלא ש...¹

"מה, מה?"

"הבחור שאת רוצה להתחתן איתו..."

"מה, מה? תגידי, תגלי לי!"

"אלא ש.. אֶפְסֹ כִּי עַז הָעַם הַיֵּשֵׁב בְּאָרְץ. איך נעשה את זה?"

"זהו, די. אני לא רוצה יותר כלום".

² הרב יונתן זקס, "שיג ושיח: קריאות חדשות בפרשת השבוע", פרשת שלח, הוצאת מגיד.

³ רבי יהודה אריה לייב אלטר, "שפת אמת" לפרשת שלח ומשלי כ"ח, יד.

⁴ תהילים ק"ו, כד.

⁵ בפראפרזה על במדבר ט"ו, כ: "ראשית עֲרֹסְתֶכֶם תִּלְהָ תְרִימוּ תְרִימָה".

¹ רמב"ן במדבר י"ג, ב'.

וכשהוא כותב את "תרגום יונתן בן עוזיאל", הוא מגיע לקטע שבו הוא רוצה לגלות מתי יבוא המשיח והאדמה רועדת ומזדעזעת ת"ק פרסה על ת"ק פרסה.¹¹ ה' לא מרשה לו לגלות, כי זה עוד לא, עוד לא! זו עצה עמוקה-עמוקה! ויונתן בן עוזיאל מגלה: יש גילוי. יש למה לחכות. אני באמצע של תרגום הספר שלך. אני כבר יודע את הסוף. אני כבר יודע שבעמוד 790 כתוב: "הילד הזה חוזר בתשובה, יהיה לך שלום בית, הפרנסה תסתדר לך, את תבריא. **עלה נעלה – יכול נוכל!**"

הצדיק הזה שורף את כל מה שנראה שמאיים לשרוף את חלקת האלוקים שלך, שלעולם, חלילה, שוב לא תפרחי ולא תצמחי ולא תפרי. ואנחנו? צריכות לעשות כמו הצדיקים, לאחוז חזק-חזק-חזק בעפיפונים האלה. ויש לנו כאלה צדיקים בשמיים, כי השבוע יום פטירתם של רבי ישמעאל בן אלישע, של הרב מרדכי אליהו, של הרב שג"ר ו... של הילד הצדיק שלי, שהלך לעולמות עליונים לפני 13 שנה. ואני מחזיקה חזק-חזק בחוט הזה ומשגרת אותו להיכלות העליונים עם שאר הצדיקים ומה הם עושים שם? הם מדברים על הכיבוש. איך אומר רבי ישמעאל בן אלישע: "יהי רצון מלפניך שיכבשו רחמך את כעסך".¹² אין לנו ארץ אחרת".

והם עומדים ומבקשים – עליך, עליך! "ריבוננו של עולם, תביט בבת שלך. עשה שמישהו יתגעגע אליה כבר. תראה כמה חלות היא אפתה! על כמה קברים היא בכתה! כמה טליתות מצויצות היא קנתה! כמה שמות היא שינתה! (אלה כל הסגולות שנמצאות בפרשתנו ©). ראה כמה שריפות היא כיבתה. ה' – הגיע זמן גאולתה!"

טובה הארץ מאד-מאד. שנזכה.

בצוות העריכה: הדסה סאסי

קיבלת עלון זה במתנה מ"פרשה ואשה", מפעל שיעורי פרשת השבוע של הרבנית ימימה מזרחי.

"דפי זהב" הם רעיון קצר מתוך הלימוד השבועי המלא של הרבנית ימימה.

בלימוד המלא תמצאי את כל החידושים, כל הסיפורים וכל החיוכים, עם מגוון נושאים מחיי אשה כאן ועכשיו.

כל הפרטים על הלימוד המלא נמצאים כאן:

http://www.parasha.org/rav_weekly_lesson

חוצמזה... באתר שלנו מחכים לך תכנים משובחים (במתנה) – כאן: www.parasha.org

"עלו זה בנגב", אומר משה רבנו למרגלים. הכניסה לארץ המובטחת תעבור בנגב וזה יהיה מפחיד, זה מקום מנוגב, אלה שדות שרופים. אבל, איך שרות האימהות לתינוקות במדבר: "אין לי ארץ אחרת, גם אם אדמתי בוערת".⁶

ואומר רבי נתן מברסלב: "גם" – גימטריה: "חלה". בפרשתנו מופיעה מצוות הפרשת חלה וכיום, הפרשת חלה היא מצווה מיותרת, כי אין בית מקדש ואין כהנים מכהנים אז למי בדיוק את מפרישה חלה מהעיסה? ואם בארץ ישראל זו מצוה מיותרת, היא עוד יותר מיותרת... בברזיל. אני הולכת לברזיל להפריש חלה, בעזרת השם, עם מאות נשים ובשביל מה? זו מצוה התלויה בארץ!

אומר רבי נתן: "גם". גם זאת, בהיותם בארץ איביהם, לא מאסתים ולא געלתים – לכלתם.⁷ אתם יודעים בזכות מה העם הזה לא כלה, אפילו שהוא מוקף אויבים מזעזעים? כי גם בארץ אויביהם, איפה שלא צריך, יש נשים שמפרישות חלה ואומרות: "ה', אנחנו יודעות שאין לך בית ואין לך כוהנים. ואנחנו מתגעגעות. כל כך מתגעגעות".⁸

"אבל את רחפנית! על מה את בכלל מתגעגעת? זה לא פה, זה לא ריאלי, יאללה, תתייאשי!"

לא. אני חולמת. אני רחפן.

יש צדיק אחד שיום פטירתו השבת. והוא רחפן. והוא שורף עפיפונים. שמו יונתן בן עוזיאל (מגודל גדולתו, לא קוראים לו "רבי"). כמה נוהרים אליו, לעמוקה, למצוא זיווג. מה יש בו, ביונתן בן עוזיאל? כשהיה לומד תורה, כל עוף, כל עפיפון שהיה עובר מעל לראשו, היה מיד נשרף, מעוצמת הלימוד.⁹ יונתן בן עוזיאל היה רחפן. הוא היה מחזיק בחוט – "אחוז בפתיל זה והינצל". צדיקים אף פעם לא חיים לגמרי פה. הם תמיד אווזים בפתיל-תכלת, והם עפיפונים גבוהים-גבוהים בשמים, ו-התכלת דומה לים, כותב המדרש לפרשה. וים דומה לרקיע. ורקיע דומה לאבן ספיר, ואבן ספיר דומה לכיסא הכבוד.¹⁰

"מה את דואגת שטרם מצאת את מושא אהבתך? זו פשוט עצה עמוקה, עמוקה", יאמר לך יונתן בן עוזיאל. "כי אין אינסטנט". אין סגולות-אינסטנט בנוסח 'הפרשתי חלה ונושעתי', 'השתטחתי על קברו של יונתן בן עוזיאל ונושעתי'. נשמה, זה לאט-לאט".

"אז למה אני משתטחת? למה אני מפרישה חלה? בשביל מה כל הסגולות האלה?"

כדי שתסתגלי. כדי שלא תתייאשי, שלא תאבדי את הגעגוע. כי את חייבת, חייבת להגיע הביתה בסוף, זוכרת? ועד שגאולתך תתגלה, את מסתגלת, במשמעות של חיכון וסבלנות. אל תתרגלי. אל תתרגלי. הסגולות הן הפעולות שעוזרות לך להמשיך לקוות.

⁶ "אין לי ארץ אחרת", מילים: אהוד מנור, לחן: קורין אלאל.

⁷ ויקרא כ"ו, מד.

⁸ עפ"י רבי נתן מברסלב, "ליקוטי הלכות", יורה דעה, הלכות פדיון בכור ה.

⁹ תלמוד בבלי, סוכה, כח, ע"א.

¹⁰ תלמוד בבלי, חולין פט, ע"א.

¹¹ תלמוד בבלי, מגילה ג, ע"א.

¹² תלמוד בבלי, ברכות ז', ע"א.